

Dans je mee met de pinksterwind?

IKOS onderwijs 2021 thema 2 - extra les

voor **onderbouw**
door **Liesbeth Winters-Jonas**

De vrienden van Jezus zijn bang, totdat ze de pinksterwind horen. Ze dansen met de wind mee en vertellen over God.

De pinksterwind zet iedereen in beweging. De vrienden van Jezus zijn bang. Ze zitten binnen terwijl er buiten een feest wordt gevierd. Op het moment dat ze de pinksterwind horen, worden ze naar buiten geblazen. Ze dansen mee en vertellen van God. De leerlingen dansen mee op de wind. Ze bewegen vrij op de muziek met in hun hoofd de woorden van het pinksterverhaal. Wat als zij op een kruk kunnen staan om iets over God te vertellen? Wat zeggen ze dan? Bibliodans met het pinksterverhaal. Een les vol beweging.

Doelstelling

De leerlingen ontdekken dat het pinksterverhaal mensen in beweging zet.

De leerlingen zetten gevoelens om in dansbeweging.

De leerlingen bedenken wat zij over God kunnen zeggen.

Deze doelstelling ondersteunt de kerndoelen van PC GVO: domein A 3 en C 2.

www.zinvolleronderwijs.nl

Dans je mee met de pinksterwind?

Inleiding

In deze les is er bewust voor gekozen om geen kinderbijbel te gebruiken. Veel kinderbijbels tonen bij het pinksterverhaal vrienden van Jezus met vlammetjes boven het hoofd. Dat vraagt extra uitleg omdat het bij jonge kinderen angst op kan roepen. Mensen staan in brand. Omdat het deze les juist om wind, beweging en muziek gaat en eigen gedachten een ruime plaats krijgt is het niet nodig om tijdens het verhaal aanschouwelijk materiaal te gebruiken.

Benodigheden

- enkele ballonnen
- voor iedere leerling een (kunst)bloem
- enkele opstapjes of blokken waarop je kunt staan
- Powerpoint Duif (extra download bij deze les)
- afspeelapparatuur voor muziekbestanden
- muziekbestanden:

Muziekje 1

8 Hours Blizzard Sounds & Howling wind | Winter Storm Sounds | Heavy Snowstorm (windgeluid)
www.youtube.com/watch?v=GUFu6WdQ2_w

Muziekje 2

Pearl Harbor Soundtrack - Tennessee (Hans Zimmer)

<https://www.youtube.com/watch?v=opP4Pc-Z7aN4&list=PLMCMxVoNChC4MXkx5kRdMML-zUHMg6YPop>

Muziekje 3

Välkommen! - Himmelen inom, Svensk Folkmässa
www.youtube.com/watch?v=U0umtjQsA_A

Muziekje 4

Praga - O nino do sol, Milladoiro
www.youtube.com/watch?v=Va4G9ZbjNJY

Introductie

Neem de leerlingen mee naar een lokaal met veel ruimte om te dansen (speellokaal).

Laat de leerlingen verspreid over het lokaal op de grond zitten met gesloten ogen.

Laat de muziek (*muziekje 1*) van het windgeruis horen. De leerlingen mogen op hun plaats meebewegen.

Stop de muziek en open de ogen.

Vertel: Vandaag gaat het over de wind. Die blaast je mee.

Terwijl je enkele ballonnen opblaast, zeg je tussendoor: 'Wind blaast je mee. Dan moet je wel bewegen. Alsof de wind ook binnen in je is te voelen. Jij bent als een ballon in de wind. Laat je meeblazen.'

Start opnieuw de muziek en nodig de leerlingen uit om mee te bewegen terwijl ze spelen met de ballonnen. Speel met het geluidsvolume van de muziek. Harder en zachter. Eindig met steeds zachter, tot het tenslotte stil wordt. Neem dan de ballonnen weg.

Kern

Nodig de leerlingen uit om in een kring te gaan zitten. Vertel het volgende verhaal:

Het is feest vandaag. Veel mensen zijn in de stad. Mensen hangen bloemenslingers op. Dat is een vrolijk gezicht.

Alle vrienden van Jezus zijn bij elkaar. Jezus is er niet. Hij is terug naar God, in de hemel.

De vrienden voelen zich alleen. Ze willen niet feestvieren. Ze missen Jezus. Wie moet nu de verhalen van God vertellen? 'Ik stuur iemand die jullie gaat helpen. Dat is de heilige Geest', zei Jezus toen hij wegging, 'dan durven jullie de verhalen van God te vertellen.'

De vrienden wachten. De ramen zijn gesloten. De deur is dicht. Buiten is het feest. Binnen is het stil.

Zet opnieuw zachtjes de muziek van *muziekje 1* aan.

Hee, wat is dat nu? Waait het in huis? Zo klinkt het wel. Alsof er wind door huis blaast. Dat is vreemd. De vrienden kijken elkaar aan. Ze lachen. 'We moeten naar buiten', zeggen ze. 'We gaan feestvieren. We vertellen over God. Net als Jezus. Wij kunnen dat ook.'

De deur gaat open. De wind gaat mee naar buiten.

De wind blaast alle vrienden van Jezus naar buiten. Ze voelen zich vrij. Zo vrij als een vogel. Dat doet die wind. Alsof de wind ook binnenin hun lijf te voelen is. Ze dansen door de straat. Met de bloem van de feestslinger. Ze krijgen rode wangen. Ze worden helemaal warm. Zo warm als vuur.

Ze gaan naar het plein in de tempel.

Dans je mee met de pinksterwind?

Ze lachen en zingen. Ze klimmen op een kruk en roepen: 'Wees niet bang. God is er. Help elkaar. Doe goede dingen.'
De mensen zien de vrienden. Ze horen de wind. Iedereen wordt blij.
Hoe kan dat? Komt dat door de wind? De wind die iedereen meeblaast.
Niemand snapt het precies. Maar bijna iedereen voelt: dit is speciaal. Dit hoort bij God.

Zet rustig de muziek uit.

Verwerking

Geef iedere leerling een bloem. Vertel: Jullie zijn de vrienden van Jezus. Zij dansen. Vraag: 'Hoe kun je dansen met een bloem?' Een leerling doet een bepaalde beweging voor, de anderen doen deze enkele keren na. Stimuleer om deze beweging groter na te doen of juist heel klein.

Laat daarna een andere leerling een dansbeweging maken die iedereen na kan doen. Stimuleer om deze beweging sneller of juist langzamer te maken.

Wanneer er verschillende dansbewegingen zijn geoefend, zoekt iedereen een startplaats in het lokaal. Vertel: 'Als de muziek start, zijn jullie de vrienden van Jezus. Zij staan op en worden meegeblazen door die wind.'

Start de muziek (*muziekje 2*). Iedereen danst een eigen vrije dans met de bloem.

Wanneer je ziet dat de dans iets inzakt, zet je de muziek iets zachter en vertel je al dansend een zin uit het verhaal: 'Ik stuur iemand die gaat helpen. Dat is de heilige Geest' of 'De deur gaat open. De wind blaast iedereen mee naar buiten.' Of 'Ze gaan naar het plein van de tempel'.

Tenslotte zet je de muziek stil. Alle leerlingen gaan stil op de grond zitten. Haal de bloemen op. Plaats enkele opstapjes/blokken verspreid door het lokaal op de grond. Terwijl je op één van de blokken gaat staan zeg je: 'De vrienden van Jezus gaan naar het plein in de tempel. Ze staan op een kruk en vertellen over God. Wat zeggen ze?' Start opnieuw muziek (*muziekje 3*). Laat de leerlingen nu tussen de blokken door dansen. Wie wil, mag ook even dansend op een blok staan. En zachtjes, voor zichzelf, een zin zeggen. Laat de muziek na een tijdje steeds zachter worden. Zodra het stil is, zit iedereen weer op de grond.

Lees nu nogmaals het verhaal vanaf de zin: 'Hee, wat is dat nu?'

Stel na afloop de vraag: 'Wat wil jij over God zeggen?' Wie dat wil mag op een blok gaan staan en het zeggen.

Schudt als allerlaatst het lijf even los (zonder muziek) en zeg tegen de leerlingen dat ze zichzelf weer zijn. Noem enkele namen van de leerlingen.

Tip rondom het dansen:

- Wanneer leerlingen teveel contact met elkaar maken zeg je: dansers zitten niet aan elkaar.
- Wanneer de leerlingen te veel in een rondje gaan 'rennen'. Stop je de muziek en laat je opnieuw starten. Je zegt dan: dansers dansen alleen op hun eigen plek.
- Wanneer je ziet dat er weinig variatie is dansbewegingen is, oefen je nogmaals zonder muziek. Stimuleer de dansbeweging om groter en kleiner te maken of sneller of langzamer.

Liedsuggesties

Niet bang zijn voor de wind

Een liedje over de wind, uit de Schooltv-serie *Het Zandkasteel*.

<https://schooltv.nl/video/niet-bang-zijn-voor-de-wind-niet-bang-zijn-voor-de-wind/#q=wind>

Hoei, hoei, weg wind, weg wind.
Je mag niet binnenkomen.

Weg wind, weg.

Hou op met dat getrek,

hou op met dat geruk.

Jij kan niet binnen waaien,
straks gaat alles stuk.

Ga maar naar het strand,
waai maar lekker bij de zee
en als ik zo naar buiten ga
dan hol ik met je mee.

Hoei, hoei, waai wind, waai wind.

Ga maar lekker waaien.

Waai wind, waai.

Waai zo hard je kan,

maar niet in ons huis.

Want van binnen waaien

word ik een beetje bang.

Ga maar naar het strand,

waai maar lekker bij de zee.

En als ik zo naar buiten ga

dan hol ik met je mee.

Dans je mee met de pinksterwind?

Prentenboeken en jeugdliteratuur

Een zaadje in de wind

Eric Carle

Gottmer, Haarlem (7e druk 2011)

Tien kleine zaadjes worden meegevoerd door de wind. Waar komen ze allemaal terecht? In de sneeuw of in de maag van een vogel. Slechts één zaadje groeit het volgende jaar weer uit tot een prachtige bloem die opnieuw zaadjes geeft.

Ook als voorleesboek met eenvoudige animaties:

www.youtube.com/watch?v=Lir58oUuckA

Opdracht bij dit verhaal:

De vrienden van Jezus zijn net als de zaadjes van de bloem. Na het pinksterfeest waaien ze alle kanten op. Ze vertellen iedereen de verhalen over Jezus. Zo kennen steeds meer mensen de verhalen van Jezus. Welk verhaal over Jezus zou jij vertellen? Maak daarvan een tekening.

Beeld- en digitips

Wind

Schooltv-serie Dropje
<https://schooltv.nl/video/dropje-wind/#q=wind>

Dropje laat zien dat je niet bang hoeft te zijn voor de wind, zolang iemand je maar vasthoudt.

Suggestie bij dit filmpje:

Lees in een vervolgles nogmaals het pinksterverhaal.

Praat samen over bang zijn om naar buiten te gaan.

Bekijk daarna het filmpje.

Op welke manier werden de vrienden van Jezus vastgehouden?

Kunst

Bekijk drie duiven uit verschillende kinderbijbels. (zie de Powerpoint als extra download bij deze les).

Vertel de leerlingen dat niemand precies weet hoe de geest van God er uit ziet. Daarom tekenen mensen vaak een witte duif. Wie deze duif ziet, snapt, de geest van God is er bij.

Geef de leerlingen donker papier en wit krijt. Laat een witte duif tekenen. Zet daarna *muziekje 4* aan en laat de leerlingen vrij dansen met hun eigen duif. Zo danst de geest van God ook overal.

Achtergrondinformatie

Pinksteren

Het woord Pinksteren betekent vijftig. Pinksterfeest wordt gevierd vijftig dagen na Pasen. Het eerste pinksterfeest viel waarschijnlijk samen met het joodse Sjavoet (wekenfeest). Dit is een oogstfeest. Op die dag werd de eerste oogst getoond in de tempel en geofferd aan God. Later werd tijdens dit feest ook het ontvangen van de Wet herdacht. De sjoel werd versierd met bloemen. Met het ontvangen van de Wet vierden joodse gelovigen dat het leven, leefbaar kan zijn. Christenen herdenken met Pinksteren het ontvangen van de heilige Geest. Die Geest maakt dat het leven leefbaar is. De Geest helpt om niet bang te zijn maar uit te komen voor je geloof.

Bibliodans

Bibliodans is een vrije dans expressie. Je danst met de woorden, een losse zin of een verhaal in je hoofd. Daarbij zet je gevoelens vanuit dit verhaal om in dans-expressie. Bibliodans is vrije expressie. Je danst nooit voor publiek maar alleen voor jezelf. Je eigen gevoelens en ervaringen, kruisen de woorden van het verhaal.

Dans je mee met de pinksterwind?

Bibliodans volgt vaak een vast patroon. Dit patroon is ook in deze les herkenbaar:

1. Opwarming van het lichaam
(leerlingen spelen met ballonnen)
2. Exploratie van het lichaam via woorden, beelden of muziek
(de leerlingen horen windmuziek en luisteren naar het verhaal)
3. De tekst wordt omgezet in dans
(de leerlingen dansen met de bloemen)
4. Eigen gedachten worden verankerd
(de leerlingen mogen reageren door ook op een kruk te staan)
5. Ontrolling
(de leerlingen komen weer bij zichzelf, schudden hun lijf los)

De methode is gebaseerd op het schema van Rudolf van Laban, die beweging ordent naar ritme, tempo, ruimte en kracht. Het begint altijd met het aankomen in het lichaam en loskomen van het denken. Deze methode helpt iedereen om te gaan bewegen. Het laat ervaren dat het lichaam een eigen taal en eigen mogelijkheden heeft, die kunnen zo worden ontdekt en ingezet.

bron: www.hetwoordinbeweging.nl